

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/364/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514203498
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8514203498.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu M. J. O., s.r.o., so sídlom M. XX, S., Y. XX XXX XXX, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava proti žalovanej B. S., nar. X.X.XXXX, bytom W. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej občianske združenie Všeobecná Ochrana Práv Spotrebiteľov, IČO 42 362 962, so sídlom Šafárikovo nam. 7, Bratislava, právne zastúpeného JUDr. Patrik Podhorský, advokát, so sídlom Zámocká 36, Bratislava, o zaplatenie 550,64 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 7C 190/2015-44 z 10.09.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom.

Priznáva vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 26,65 eur, ktoré je povinný zaplatiť žalobca na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Patrika Podhorského, advokáta, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol, žalovanej náhrady trov konania nepriznal a zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 89,47 eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Patrika Podhorského so sídlom Zámocká 36, Bratislava v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Svoje rozhodnutie vo vzťahu k úhrade trov konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom odôvodnil tým, že vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania za rovnakých podmienok ako účastník, na strane ktorého v konaní vystupoval. Vedľajší účastník vystupoval na strane žalovanej. Žalovaná bola v konaní plne úspešná, nakoľko žaloba žalobcu bola zamietnutá. Tak vzniklo právo na náhradu trov vedľajšieho účastníka, potrebných na účelné uplatnenie práva v konaní proti neúspešnému žalobcovi. Tieto trovy pozostávali z trov právneho zastúpenia, za dva meritórne úkony podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655 z roku 2004 Z.z., za jeden úkon právnej služby 36,52 eur, pričom išlo o prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie vo veci samej. K tomuto priznal aj 8,04 eur režijný paušál za úkony v roku 2014 a 8,39 eur za rok 2015, spolu trovy právneho zastúpenia predstavovali sumu 89,47 eur. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 151 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 11, §13 ods. 1 písm. a), c) vyhlášky č. 655 z roku 2004 Z.z. a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655 z roku 2004 Z.z..

Proti tomuto rozsudku v časti náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podal odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že z napadnutého rozhodnutia nevyplýva spôsob akým súd vyhodnotil kritérium účelnosti ohľadne rozhodnutia o náhrade trov konania. V podanom odvolaní nespochybňuje žalobca právo na zastúpenie akejkolvek právnickej osoby advokátom, ale v prípade špecifických subjektov ako sú združenia na ochranu spotrebiteľa je potrebné prihliadať na to, že ak zákonodarca určil týmto subjektom určité osobitné postavenie, nie automaticky to znamená zastúpenie prostredníctvom

advokáta, kde šablónovité podania predkladá právny zástupca a nie samotné spotrebiteľské združenie. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co 91/2012. Bežné občianske združenie, ktoré si do predmetu svojej činnosti nedá ochranu spotrebiteľa totiž nemôže vstupovať do konania ako vedľajší účastník inak akoby pre splnené podmienky právneho záujmu na výsledku konania, akoby to znamenalo tak. Osobitosť združení na ochranu spotrebiteľa spočívajú v tom, že priznáva sa aj osobitné práva a postavenie týchto združení. Subjekt je odborne, personálne, ale aj materiálne pripravený na vykonanie svojej činnosti, čo vyplýva z § 25 zákona č. 250 z roku 2007 Z.z.. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Mcd0 5/2013. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhradu trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy, ktoré vynaložil v tejto súvislosti nemožno považovať za trovy účelné (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Mcd0 9/2013). V tejto súvislosti sa domnieva, že ide o zneužitie zákona, pretože samotné združenie nie je zamerané na vykonanie svojej činnosti, ale je len prostriedkom generovania trov právneho zastúpenia (rozhodnutie Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 13C 366/2013). S účinnosťou od 01.01.2015 pre každý takýto subjekt je stanovená povinnosť predložiť súhlas toho, na strane ktorej chce vystupovať pri vstupe do tohto konania. Vedľajší účastník uvedený nespĺnil tak ako v iných prípadoch a vstúpil do konania spôsobom, kedy o odporcovi má informácie získane len od súdu. Od 01.01.2015 bolo formulované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi tak, že reagoval už na konkrétne situácie právnej praxe. Čiže nešlo o zavedenie nových pravidiel alebo podmienok pokiaľ išlo o vstup vedľajšieho účastníka na ochranu práv spotrebiteľa, teda Občianskeho združenia, ale len odstránenie interpretačných problémov praxe medzi súdmi, ktoré o právach spotrebiteľa rozhodujú. Z týchto dôvodov navrhol zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznať.

K tomuto odvolaniu sa vyjadril vedľajší účastník. Tento poukázal na správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci. Dňa 02.04.2015 podal vyjadrenie vedľajší účastník, v ktorom poukázal na viaceré nedostatky zmluvných dojednaní, pričom poukázal aj na to, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Dohoda o výške úrokov alebo odmeny za poskytnutie úveru sa prieči dobrým mravom, a preto je podľa ustanovenia § 39 OZ neplatná. Právne argumenty, ktoré vedľajší účastník vo svojom podaní súdu oznámil boli opodstatnené, a tým boli aj účelne vynaložené trovy, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Súd prvého stupňa vychádzal vlastne z vyjadrenia vedľajšieho účastníka, a tým dosiahol sa aj zamietnutie žaloby a postavenie vedľajšieho účastníka je teda opodstatnené.

Žalobca využil tiež svoje zákonné právo a bol zastúpený advokátskou kanceláriou. Na druhej strane toto isté právo upiera vedľajšiemu účastníkovi. Takáto úvaha je v priamom rozpore s článkom 47 ods. 2 Ústavy SR. Podľa argumentácie žalobcu by tak ani jemu v prípade plného úspechu nemala byť priznaná náhrada trov konania, nakoľko ide o veľkú spoločnosť skupujúcu pohľadávky, ktorá má dostatočné finančné zázemie, bohatý pracovný aparát, v rámci ktorého zamestnáva ľudí s právnickým vzdelaním, a preto nie je nevyhnutné, aby sa dal zastupovať advokátskou kanceláriou a tak zbytočne navyšovať trovy konania, navyše pri uplatňovaní premlčaných pohľadávok, resp. pohľadávok z titulu úžerníckych poplatkov. Pokiaľ ide o uznesenie Najvyššieho súdu SR 6Mcd0 5/2013, považuje trovy vedľajšieho účastníka za účelne vynaložené, naviac, ak sa dosiahne aj účelná obrana účastníka, na strane ktorého vystupuje. Príkladmo citoval rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 34/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co 169/2012, 17Co 87/2012, 13Co 193/2012, uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 6Co 204/2012, ako aj publikáciu Ján Mazák, Ľudovít Šoltýs Trovy konania v civilnom procese, vydaného v mimoriadnom vydaní Bulletinu slovenskej advokácie z roku 1997, na str. 53. Z týchto dôvodov navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti trov konania ako vecne správne potvrdiť v celom rozsahu a priznať aj náhradu trov odvolacieho konania vedľajším účastníkom vo výške 26,65 eur za jeden úkon právnej služby, čo je vyjadrenie k odvolaniu žalobcu.

Odvolací súd prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvého stupňa dostatočným spôsobom zistil skutočnosti, ktoré boli rozhodujúce pre posúdenie veci a vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že účastníci uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere, kde bol poskytnutý úver vo výške 564,03 eur. Dohodnutých bolo 36 mesačných splátok s tým, že žalovaný do uplatnenia práva, teda do okamžitej splatnosti úveru zaplatil sumu len 1.283,76 eur. Súd prvého stupňa žalobu zamietol a v tejto časti rozhodnutie sa stalo 04.11.2015 aj právoplatné. Dôvodom zamietnutia žaloby bola tá skutočnosť, že súd prvého stupňa považoval zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dojednania úrokov poplatkov za neplatnú v rozpore so zákonom a dobrými mravmi a citoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z..

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Vo vzťahu k námietke žalobcu, že dostatočným spôsobom svoje rozhodnutie súd prvého stupňa neodôvodnil vo vzťahu k účelnosti trov a zásad, ktorými sa riadil súd prvého stupňa odvolací súd poukazuje na tom, že v rozhodnutí súdu prvého stupňa v odôvodnení je jasne napísané, že základnou zásadou, ktorou sa riadil v tomto konaní je zásada úspechu a rovnakého práva na náhradu trov konania u úspešného hlavného účastníka, ako aj vedľajšieho účastníka, na strane ktorého, ak vystupoval na strane toho účastníka konania, ktorý bol vo veci úspešný.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“.

Ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie nevidí žiadny dôvod na poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09). Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka a jeho práve na náhradu trov konania.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby sa vedľajší účastník nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

Vedľajší účastník ako osoba konajúca sama za seba bol z procesného hľadiska plne úspešný, a preto mu náhrada trov konania prináleží.

Vo svetle princípu vychádzajúceho z čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je plne opodstatnené priznať združeniu náhradu nákladov za úspešné presadenie spotrebiteľského práva.

Odvolačný súd poukazuje na to, že vedľajšia intervencia vo svetle § 93 ods. 2 O.s.p. je ďalším z nástrojov ochrany spotrebiteľa, ktorý sice explicitne odporúčaný v smernici Rady 93/13/EHS nie je, ale nič nebránilo členským štátom nad rámec smernice upraviť mechanizmy, ktoré zväžia ako efektívne. Takáto možnosť vyplýva z čl. 8 citovanej smernice.

Podľa čl. 8 smernice Rady 93/13/EHS „členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa.“

Rovnako Európska komisia vo svojich pripomienkach v bode 21 v prejudiciálnom konaní vedenom pod C-470/12, POHOTOVOSTĽ/Vašuta uvádza cit. „Smernica 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vnútroštátny súd pripustil vstup združenia na ochranu spotrebiteľov ako vedľajšieho účastníka v exekučnom súdnom konaní.“

Vedľajšiu intervenciu vníma Európska komisia ako jeden z prostriedkov na ochranu práv spotrebiteľov a niet dôvodu ho vylučovať z prostriedkov ochrany zameraných na dosiahnutie cieľov podľa smernice Rady 93/13 EHS vrátane čl. 7 ods. 1.

Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie 1. Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Niet dôvodu u právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľov vylučovať ich z právnej ochrany, ktorej súčasťou je aj náhrada ich nákladov v občianskom súdnom konaní. Súdna moc v podstate ani nemá možnosť ako podporiť združenia na účely čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako tým, že sa združeniam prizná náhrada ich nákladov.

Na právnu úpravu vyplývajúcu z oslovenia §93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom od 01.01.2015 prihliadať nemožno, nakoľko vedľajší účastník vstúpil do konania z vlastného podnetu pred 01.01.2015, teda v dobe kedy v tom čase účinný Občiansky súdny poriadok nevyžadoval ako súčasť podnetu aj súhlas účastníka so vstupom do konania.

Preto postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. Priznal úspešnému účastníkovi náhradu trov konania, keďže úspech mal tento účastník aj v odvolacom konaní, trovy pozostávali z trov právneho zastúpenia za vyjadrenie k odvolaniu žalobcu. Z hodnoty sporu prináležalo žalobcovi polovica odmeny za jeden úkon, čo bolo 36,52 eur, v danom prípade išlo o 18,26 eur + 1 x režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655 z roku 2004 Z.z. vo výške 8,39 eur, spolu teda trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní predstavovalo sumu 26,65 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.